

Lục Tinh Tân Văn

Directeur Politique—L. MARTY

Administrateur—NGUYỄN-V.-CÙA

ADMINISTRATION ET RÉDACTION:

Saigon, Rue Cathat, 157. (ter Etage)

GIÁ BÁN:

Nam-ký, Trung-ký và Cao-man	Một năm..... \$ 80
Sau tháng.....	3 50
Ba tháng.....	2 00
Mua báo lẻ và ngày 15 mỗi tháng mà phải trả tiền trước.	Mỗi số báo lẻ..... 0 50

聞 新 省 六

MỖI TUẦN LỄ RA BA KỶ:

NGÀY THỨ HAI, NGÀY THỨ TƯ VÀ NGÀY THỨ SÁU

TELEPHONE N° 175

Adresse télgr.: LECTRA-SAIGON

GIÁ BÁN:

SẮC-KÝ, LÀO, BÁI-PHÁP VÀ TRƯỜNG-DỊA,	Một năm..... 7 00
Sau tháng.....	4 00
Ba tháng.....	2 25

POUR LES ANNONCES, s'adresser
à SAIGON: Aux bureaux du journal.
à HANOI: Aux bureaux du Trung-
Bắc-Tân-Vân.On traite à pour les
contrats de longue durée. Les
prix sont payables d'avance.

MỤC LỤC

- 1. — Cải lương lâm chánh.
- 2. — Chiến cuộc bái rói, phái cành tranh đường Kinh-tế.
- 3. — Âu-châu-dien-báo.
- 4. — Võ tuyễn điện báo.
- 5. — Việt-nam lâm bộ.
- 6. — Nhiệt-tâm với già-tâm.

- 7. — Thông báo.
- 8. — Sr-Phạm Học-Khoa.
- 9. — Tin Đồng-đường.
- 10. — Văn Uyên.
- 11. — Thái.
- 12. — Cách tri nhèm mòn.
- 13. — Báo việc quan-
- 14. — Phùng-kim-Huê.

CAI-LUONG TÂN-CHÁNH

(La réforme administrative)

(Tiếp theo)

Kỳ báo trước, tôi có hứa sau tôi sẽ tiếp giải vì sao cách tri-chánh như vậy không an nên phải cải lương, nhưng bởi cách sắp đặt trong hƣong-dâng, phần chức trách của lâm và thề-lệ-tri-dân, tôi giải chưa rõ, hãy còn nhiều cần phải chỉ, nên tôi xin định lời hứa trước đó lại một kỳ, để giải cho phân minh nguồn gốc.

Tại sao lâm-tòng tự quyền mà chẳng hề thấy lòn xòn, dân kiện lâm, lâm kiện tòng? Chẳng có đều lòn xòn như vậy là nhờ thương hòn ta, giữ nghiêm lê-phép. Tuy rằng hƣong-dâng đúng u xì; lấy mọi lời tục đó thi dù hiểu xua lâm-làng, làm cha mẹ dân, phần nhiều đều là người tuồi cao tác lớn, đều là người xứng đáng, đều là người của lâm-bầu-cử. Người mà chẳng phải là người tuồi tác, người cởi rẽ, chẳng phải con đòng cháu giông, thi dân chẳng phục, chẳng hề dặng ra lãnh chức lâm-cha-mé-dân, dân rằng người ấy giàu có, học thức thê nào, cũng gọi một tên dân-ngo. Ấy vậy làng, từ thương chi hạ đều là người gốc rẽ trong làng, đều là cháu giông con đòng, đều là người dân chịu phục. Lớp nầy qua đời, tới lớp kia vẫn lén, lo mà chán dân, giờ giêng mỗi làng, gọi là giờ lấy nho rango của ông bà xú dã dày công gầy dựng. Bởi vậy những người ra làm làng, tuy chẳng có trong dòng gi mà hết lòng lo, lo như việc nhà, ton-ti như và kinh mến nhau như anh em một nhà, chẳng hề dám loạn. Bắt từ xã-trường, hương-thàn, hương-hào là ba ngưới lo thuế vụ, lo việc quản, mà kẽ lén, thi có ông Hương-chánh, dè mà xú đoán việc dân, ông Hương-giao, dè mà dạy làng, ông Hương-sur, dè mà dạy làng, rồi mới tới chủ Cả. Cho nên bắt luận việc trọng việc khinh, hổ Hương-thàn, Hương-hào, Xã-trường-cù do nòi ông Hương-sur, mà làm, vì ông ấy là thầy của làng, đã trai dà vanh, việc quan trọng theo. Ông Hương-giao, chẳng lo việc

chi khác hơn là dạy dân trong làng, trung vua chúa, hiếu với mẹ cha, kính trọng lâm-xóm hào thuận anh em, lạc nghiệp an cư, dồi lồng lương thiện. Ông Hương-chánh, thi ngồi cầm cùn xú đoán việc dân, việc nhỏ thi giải hòa, việc lớn thi cứ mục công bình, không lòng lây vi. Còn chủ Cả, là cha mẹ làng, ngồi mà binh chánh cho lâm-mạng mọi việc. Mọi dân có phần chức trách khác nhau, hổ lâm mà hứa tè, thi lỗi ố chủ Cả phải mang dân mà nghinh ngang, lỗi về phần Hương-giao. Xú đoán dân không phục, thi lỗi nơi Hương-chánh mà ra, hè tri việc quan, cung làng làm sái phép quan, thi về phần Hương-sur phải chịu. Vì mỗi chức đeo có phần cùn-cùn riêng nhau, nên lê-phép của lâm-ràng rất nghiêm, thương hòn phán minh không ai dám loạn. Mô hòn-ràng lâm, trong hƣong-dâng, thương hòn ton-ti, dân nào dám nghinh ngang cho lâm, Tu nhiên, dân trong làng chẳng hòa nhau, thuận nhau, mà lâm-ràng, dời lòng lương thiện. Hè-le-phép của lâm-troua ra sao, thi cứ tuân theo vậy, chả hè dám vi-phép cho phải tội và với làng, dẫu ràng-le-phép ấy bô buộc chép chia cách gi, dân cung cùi đầu váng-đầu, vi biết làng là cha mẹ dân, lo làng dân thông thà làm ăn, lo cho dân ở ăn, lo chung cho trong làng, chẳng phải vi-tri-ký. Bởi vậy cho nên, ngoài vụ thuế khóa, linh-tráng, xáu bời, dân còn phải tuân lê-làng, như những là, phiến tuấn, phiến canh, giữ gìn trộm cướp. Chiều chiều diêm mục, diêm mục rôi quá canh hai, nhà ai nấy ô, không dặng đi rao xóm rao làng, có việc cần phải đi, thi có được cùi đèn không dặng di thăm di tôi. Cùi đèn năm bảy bốn, cũng phải xin phép làng, chừng di vè rồi thi cung phải tới trình cho làng biết. Không dặng chức người là mệt, có bá con dân xa tòi thăm, ở một bài hay, một bài đem, thi phải đem mà trình diện với làng, ai mệt

chẳng tuân lê-phép của làng, thi phải néng chung bị đòn, thi cung mang trang-mang trống.

Thoảng lại cái cách làng-tri-dân, có khاءo-nó cha tri-con, áo mặc chẳng khói dầu, dân-não dám hò-hé; cho nên, tuy phần trách-nhập-về-né mà làng chẳng ngâ-lòng, còn dám gánh xác việc làng mà noi giữ cái coi nghiệp của ông bà sáng-tạo, chẳng dể ché kẽ trói sống lạc chè vào mà làm hư cái qui cù của làng. Còn dân cung vây, cung vi mến-làng,xưa là nho-rung của mình là mồ-mả của ông bà, chẳng nỡ rời, nên dẫu lê i hép từ làng bô huoc các cách nào chung không phiền trách, nghĩ vì thà chịu vậy mà ở lâm-minh, hơn là tối ngu lang-não cho người nặng nhẹ; tha mà làng của mình là người cù cựu, là người có ân-nghĩa, là người bạn tìn với cha-mẹ hoặc ông-bà-mình xưa, hành-phát minh cho usag, hon là dê cho kẻ bá-vợ hành-phát. Tại cù dò mà dân-làng thường phục người cù-cựu mà bất phục nhung người không có gốc rẽ ở làng, không phải con dòng cháu giông ở làng mà vùa lâm-hay, dân cho người ấy có cùa tài-làng-mặc.

Cách tri-chánh của lâm-xua tùy thời nước, sấp đặt vây, cài tri-vây, cù-thường áp hagus, cùng xong, ngài có một đều tri như vậy, dân chẳng những mất tri-yo-do mà thê, dân mất cù-nhau quyền, dân cung làng người, mà xem ra như hình thao-mặc.

Phép công-binh Langsa, phép tri-chánh của nhà-nước Langsa, trong chép nhau quyền-ty-do, ném chẳng kháng đe cho hò-tanh than lâm-dân như khue gõ-tron, mới chen vai chia-ganh xác với việc làng, dặng mà cùi-huoc-le-tri-chánh.

Sao rằng dân mài cù-nhau quyền ty-do, sao rằng dân như khue gõ-tron, sau tôi.

tiếp giải.

Lập-Thắng.

XA-BONG MIT-XAY

Tốt như cao-bing-duong

Con

ngura

một

sừng

Hiệu

+ +

LALICORNE

HAO-VINH Công-ty

(HÀNG A-NAM)

146 Rue Lefèvre, Saigon

AGENT EXCLUSIF

Chiến cuộc bái rói Phái cành tranh dường Kinh-tê

Ai cũng rõ biết rằng cuộc chiến-dấu rất gờm-giéc mới yên rỗi đó, Đại-Pháp là chẳng nhung là bi-quan A-lo-mản dũng-thời-giá-man-tan-bạo mà công-kích, nên làm cho nhà-xiển thành ngâ, ruộng-nâ vuông-tan, hư hại-không xiết kè mà thôi, mà lại còn hao-hòn một triệu-sanh linh và tốn-có máy-trăm-ngàn-triệu-bạc. Hiện nay hào-uốc-dà ký tên xong rồi; Đức-quốc phải giao-hết các đạo chiêu-thuyền và thương-thuyền, phải giao-hết khí-giới và thuôc-dạn, phải trả-tinh Alsace và tỉnh Lorraine lại cho Đại-Pháp, phải dè cho binh Lién-Hiệp chiếm cùi môt phần đất mà ngần ngừa sự-phản-phúc, v.v., mà lại còn phải chi-bồi thường những sự-hu-hai của lưỡng-dân trong máy-xí, binh-Dức chiếm cùi khi-trước-dò. Và Đại-Pháp ta và các nước Lién-Hiệp muốn lấy-lòng-nhau-bè mà dài-kè thù, nên không buoc chúng-nòi bồi thường binh-phí, định pha-cu-nước nào thì dè cho nước nấy chịu.

Trong lúc chiến-dấu Đại-Pháp ta họ-trai xây-lẩn, nay-muốn có dù-bac ma trả-iều-lời số-vay đó thi tất nhiên phải lập-thể mà sanh-nhiều môt-ly mới được. Nhứt-bao-bên Mẫu-quốc có truyền-rim rằng Tài-chánh bộ Thượng-tho thương-lap luat-dinh-tang-thue-hoa-vat, thuê-nhap-khau, xuất-khau, thuế-huê-liqui, thuế-dò trang-suất-vân-vân, trong địa-phận Đại-Pháp.

Trong lúc Đông-Dưong tuy chung ta khobi trả binh-phí, song tiền-tὸn-hao của chúng ta chung-chẳng-it. Hiện nay xí-bà thương-vui, tòng-hoa-và-trong-dung-kinh-tê, vây-chung ta mìn-to, dò-kinh, dập-lò, phái lò-ho-cho-hoan-toan, cùi khai-hoa-trong-nước, dà-vay-mà-lại-còn phải-lập-thêm-chia-trường, cùi-thêm-y-viên-nữa. Ay thi dùi rằng-trong-xí-bà-yêu-cần-phai-có-huê-lyi-càng-này-càng-thêm-nhiều-moit-dược, bằng-không thi chúng ta phai-thua-sút-nước-khác, vi buôi-này-dâu-cũng-lo-can-hanh-tranh-kinh-tê, nêu ta khobi trả binh-phí-van-ta-còn-gi.

Chúng ta-Dai-Pháp nếu quyết-tai-tanh-khai-quang-ly-tai, mờ-mang-tri-thue-cho-dan-xí-ta, thi tất-nhiên phải-khuyen Quoc-dân giáp-suc giúp-tien-moit-dược. Ay là môt-cùn-cùn-nhut, bởi vi nêu-muốn-nuot-ta khobi-thua ngoai-quoc, thi phai-tan-thanh-nhung-công-việc-to-tát-lợi-ich-về-duong-kinh-tê, như-lập-bến-cho-tàu-và-cho-gian-tien, xây-q.m-đóng-tàu, lập-thêm-duong-xe-lửa, dập-thêm-lò, khai-them-kinh, v.v., và phai-lo-cát-nha-thuong, lập-nha-truong-thêm-cho-nhiều-bon-nữa.

Ghe dụng

Sóng mài ở An-lạc tên Chợ-lòn cái đồng, đậu tại cầu Đường, bì ghe chài đựng hàng chém ngâm, lâm cho cá đây ghe quát đuôi mà đi mất.

Lúc ghe chèm cõi nõ mắc lõn xon lo vớt ghe, nên quên đồ đat và sач ghe đều đầm hét.

Mẹ gá con vịt

Còn Ng-thị-Bé gốc là con Ng-thi-Ngoc, lúc còn nhỏ vỉ già dạo bần hàng, tên Thi-Ngoc ký sốn rết cho Huynh-thi-Giàu nhà có ăn, làm đường nứ.

Annam ta có thời đó, nhà hui có tinh mà không con thi chay ngược chay xuôi, mua con, xin con người vỉ làm đường từ, dâng sau có người phụng truy, nuối cắp ca cấp cùm, nhứt con Bé đây, đến lòn khôn, nay nó dâng 17 tuổi, mà bà Giàu khui trước đã suy sụp rồi, nay nó đâm bót thưa rằng không muôn làm con nuối bã nứa, chỉ muôn vỉ với mẹ ruột nó là Thi-Ngoc mà thôi. Ấy mới thiệt qua-quia nuối con tu-hu cho ch!

Chuyển la

Bà dâm tên là Kamachi 22 tuổi đến bót thưa rằng ông tinh-nhơn của bà (cũng là bén tia phuong qua) tên là M. Vi-Sé-vassany-pattar 25 tuổi, vi gián chuyện chí không biết mà vào nhà bà đâ bả cho một hơi, lâm cho náo cây bò đè, náo cây lâm vòi đâm tróc gốc hết. — Ghen.

Bidinh**Ăn europe**

Bêm 2 soat, một đâng ăn cướp đánh nhà hai anh em tên khách Trần Kinh và Trần-Triệu là người buôo bán & lang Biển-hưng thón thuộc tỉnh Gia-dinh. Ban đầu ăn cướp bẩn hai tiếng súng nên tuy hung-chết nghe la tiếng mà không dám tiếp. Đợi cho ăn cướp dẹp rồi mới vòi nhà thi thấy Trần-Triệu bị thương tích bên chở vào nhà thương Gia-dinh. Hồi tái就医 khai mài vỉ cây, đồng hồ, quần áo và bao hết thấy tinh ra có gân ba trâm đồng.

Huong-chết nom theo ăn cướp thi thấy nó vào nhà tên Ng-Vân-Vira, 39 tuổi cũng ở trong lăng, bén vây nhà, bắt đâng tên Vira và tên Phan-vân-Nhe 35 tuổi & làng Xuân-hòa (G. B.) còn ba tên nữa thi ôm chay thoát. Trong lúc chay chúng nó có làm rết một cái đồng hồ, một sợi dây nich da, vải cái quần áo và một cây đèn sáo.

Làng dâng vụ này đến Tòa, Tòa giao-eko sơ tuần-thành tra xét.

Sao "NAM PHONG"

MỘI THÁNG XUẤT BẢN MỘT KÝ
Giá :

T्रong năm	4\$00
Sau tháng	2 00
Mỗi số	0 40

mua Sur-Phạm Học-Khoa cho con học chẳng?

Nên lâm, nên lâm! Nên mua Sur-Phạm Học-Khoa cho con học lâm. Chẳng tên kẽm gi bao nhiêu; mua bài vở cho con tập rèn mời trùng lê: Cha mẹ thương con không chô đê.

Giá bán và cách bán

Giá Sur-Phạm Học-Khoa tron số định bán mươi hai đồng bạc (12 \$00) mỗi năm, trả tiền trước.

Còn những xấp ri, phu cho những lớp Đồng-äu, Dự-bi và So-hoc, thi bâu riêng cho học-trò, theo lớp học, giá mỗi xấp hai đồng (2\$00) và cũng phải trả tiền trước.

Cách gởi những xấp phụ riêng cho phần học-trò, mỗi tuần, cũng in như cách gởi báo Sur-Phạm Học-Khoa vậy; là cũ theo lời dặn của người mua mà gởi; thế là học-trò học-một-trường với nhau nhanh dần gởi chung một bộ cho Thầy-giáo; rồi Thầy-giáo phát lại cho. Lâm như vậy đã tránh khỏi sự so-thát đang vâng và khôi nái, mà lại khôi tốn tiền gởi nái.

Chỗ nêu ghi nhớ. — Nhận mua lâm báo Sur-Phạm Học-Khoa và các truong phu, thi đê mà thấy biết rằng quanh năm, học-trò so-dâng, bài luận lớp nào, chỉ dùng có một cuốn sách học mà thôi, vì trong cuốn sách đó có dù hết các môn học theo chương-trình. Đâ dâng tiệm lại **còn dặng lợi:** là khôi tốn tiền mua nhiều sách-vô như buôo trước.

Ấy vậy, Annam, người mà có chí minh giúp cho sự giáo dục thanh hành, xin hãy khuyên giảng thanh-bang cổ-hữu và xui dục dùum. Người mua báo.

Bồn-báo có chuân năm phan hông (50%) cho các Thầy-giáo cùng viên quan chức sắc nào có công rủi quen người mua báo thâu tiền gởi đến cho Bồn-báo; nghĩa là được hưởng trong số tiền mua báo thâu gởi đến, một đồng bạc, năm chiem.

Bồn-báo cũng có rộng đê cho người ở Saigon và Chợ-lòn muốn mua Sur-Phạm Học-khoa, tron số mà không thê trả iết mỗi lần, đặng phép trả gởi như vậy:

Trâ trước hai đồng (2\$00) rồi từ đấy sáp vê sau, mỗi tháng góp một đồng cho đê.

Muôn mua, xin hãy gởi ngay cho

M. Nguyễn Văn-Cúa

Quản lý Su-Phạm Học-Khoa,
157 — Rue Cabut 157 — Saigon,
Trước ngày 15 tháng Aout-lời đây, trê thi không có chỗ mua được.

Xin lưu ý

Tôi hằng thât bây giờ có nhiều huốc « Nam-Hồng-Tê » giả, bán tại Sài-gòn và dâng trong lâng-chau, tôi cho qui ống, qui bâ, dùng tên thuốc giả mạo ấy, chẳng những không hiệu nghiệm, mà còn hãi ti.vi nứa. Vây qui ống, qui bâ, muôu dùng thuốc thật, xin viết thư hay là dời gót ngoc đến nhà tôi mà mua, tôi sẵn lòng tiếp rước và ân cần lo cho vui lòng qui ống, qui bâ luon.

Nếu mua nơi khác thi tôi chông nhận là thuốc của tôi, vi trong cõi Đồng-Dương này có một minh tôi có thuốc « Nam-Hồng-Tê » mà thôi.

Đồn-kinh.

Madame HIỀN, chez M. J. THANH.
École des Mécaniciens.
SAIGON

Tin Đồng-dương

Hết

Danh nhau bởi trời

Trong trân mura dâ bứu 12 juillet, ở mua Nong-Truôi có sanh ra một việc têr cười: Nguyên là có một người đàn bà ở ngoài đồng di vê nhà. Khi di qua dưới bóng cây trước vường nhà của một Cậu khóa kia, thì nhambi khi trời mura dâ, mà người ấy không biết eug-nge ở trên mua, hoặc sau lung lopy dôp như ai ném dâ sán vào mình, có ý giận, dâm quanh quan chảng thay ai, chi thay trong vườn có Cậu khóa trong ra dáng ngắn ngo, dang đứng nhón chân lèo mua dâm ra. Cậu này đoán ngay là anh hók có nét xấu mà ghêe minh chàng. Bên lèo động giêa dù mà mắng khóa ta rằng: « Đô lông xurge! » dâng có lâp-lông cái mặt lâ. Đây là gai có chông, chó có phai là phuông trai dâng gai sâ ở mò mà lòn mặt. »

Tôi nghiệp thay cho Cậu kia! Võn là cung trong một lèo lâ. Cậu khóa cung nghe có tiếng tên ném vào đầu mình, trong lòng dâ giận lèi ngô ra thay cõi người đàn bà nhìn minh, có ý hổ nghĩ, cho nên đang do-dâ chua đoán/chắc là có phai người đàn bà dâm minh chàng. Chưa kịp hỏi thì đã bị chỉ kia lâm cho một chudu giâ như vậy. Đồng nhiên Cậu khóa nỗi giận lèo dâng dâng, bén trọn mặt lèn vùa chay ra vùa chay: « Đâ dâm lâ ngoan, « mây dâ quâng tau, tau chua thèm « vôi tao quâ lê, dâ dâ tao ho hồi cho mây « môt trận cho biêt tay. »

Chú kia nghĩ minh là một gái chinh chuyen, lại người danh giá ở lâng xóm, nay gặp thàng nay dâ làm nhucu ta lâi lâm chay ta mât cả thê điện xom lâng, xâu hò; nhưng nghĩ nó cung là người béc hành chử nghĩa, dâu ta có loại dâ với thi chung chua dâ vâng dâ yâ vâu nhau, cung xân tay vén áo-chay den.

May lâng sao! Con mua dâ lâi thêm 10, xâng xuang ào ào lop dôp cù truc sau ai cung thay, những người dâng xem xay dâu ta lâi lâm. Oi mua dâ, mua dâ! Ô, lươn, lươn.....! »

Khi đó hai người có lê đê biết là mua dâ chô không phai là ai quâng ném gi mà con lúu giận đang hông, hông tát cát tát biến, bay là chát mua dâ rât lanh mua tát tát được cái tám hoâ oóng pán ày chông vây?

Thôi cái giận hòn di đâu mắt, mà chi thay caju khoâ với chí kia lom khom, lươn lát dùm học, day túi dây bao.

Làm ngang không nghĩ

Hôm nô hâ trước cua Thuong-tu thay người son xao ron ri, xun tên tưốc cua hang người Annam, kêu lôi một ngairia coi giat trong giat, mà đánh dâp tien cho hông, song lâi hoan giat nát tien, coi tien mua đê thon lâi hông dâ, dâu trai mat ngay, bết chui en giâ mà làm hông hông như thê? (Nege dâu vâi mây đâu cu-li xe đâm mua gao chiu, coi ây không bâ, mà đâm đâm đâm người ta. Nguô obh thê ra chung nó ngô-nghich quá lê, lính toan cảnh ở đâu kia!)

Chung không chì

Cái mõ chí, Tân-an-dương lâm đồng lâm, những con nhâ nòng râch việc, rò nhau lèn lèp kiêm tiền, nghe dâ môt ngày chi tiêu dâen 3, 4 ngàn đồng bạc, đê phát cho nhuc công.

Bứa 20 juillet có chiếc tàu Hoa-ký đê dâu cùa Sa-kỳ đê chở những quâng chì ày xuât cảng.

SU-PHAM HOC-KHOA

day dù các môn định theo chương-trình đâ dâng trong luật giáo-đục.

Thoảng lai báo Su-Phạm Học-Khoa là một tờ báo, thi ông Diệp-vân-Cường, là Ng-yu-tien thông-sự Hán-lâm-vien, truc-hoc-si. Giáo-su trường Bồn-quốc soan ra, dê cho người Nam-kỳ dâng, dâng cho Học-chánh-dương Nam-kỳ kien-duyet vâi công-nhận. Thât sự lợi ích của tờ Su-Phạm Học-Khoa rất nêu to ta!

Truôi hêt, Su-Phạm Học-Khoa chọn rong những danh-văn, nêu cái tên chỉ Su-Phạm Học-Khoa chỉ lây sự truyền bô theo pháp Langsa làm dâu.

Sau là, dung đê bô khuyết cho các trò-jiam, cũng là thầy Giáo-lâng không có hoa-phép giáo-đục noi trường Su-Phạm. Nuron lây Su-Phạm Học-Khoa. Annam người nêu có tri, có bằng-sap So-hoc, cù do theo cách chỉ dẫn trong Phần-thay, thi day dâ dâng công-kiêm ching-sai.

Sau mua, Su-Phạm Học-khoa hiệp cách giáo-đục trong các trường So-dâng lâi cho in khuôn in-rap xvi nhau, chẳng trường nào day ching-hor trong trường nào. Mâ bê hiêp cách giáo-đục trong xir in nêu mua, thi đê mới thật day y ching-trinh trong phần giáo-đục chung dâ dinh năm 1918.

Ấy đó, sự lợi ích đang đầu ching-lâi Su-Phạm Học-Khoa xuất hiện là đâ.

Ngoài các cõi chí ra trên đây, nay còn cõi châc-chân khâc nứa, chúng quâ báo Su-Phạm Học-Khoa là một hiêu báo đại ich hòn hêt cho nhà ta. Là khi mới sáp huy, quan Toàn quyền Albert Sarraut dâ đánh công-nhận lây mà làm châc-chân; ngâi mao ấy, chẳng những không hiệu nghiệm, mà còn hãi ti.vi nứa. Vây

qui ống, qui bâ, muôu dùng thuốc thật, xin viết thư hay là dời gót ngoc đến nhà tôi mà mua, tôi sẵn lòng tiếp rước và ân cần lo cho vui lòng qui ống, qui bâ luon.

Nếu mua nơi khác thi tôi chông

theo cách dạy, cõi đâu iết chỉ dẫn cách dạy trẻ cho thay, lại cũng có nhiều bài vâ khâc giáp cho thay các trường so-dâng đê day yâ cõi đâu iết quan báo về phần chuc việc các trường so-dâng trong xir và vê việc vận động trong qui ti.

2o — Một Phan-thay dâ, theo tû lop Dong-äu, Duy-bi và So-hoc, những diêu chi-dâng châc chân, cho thay Giác cũng là trò-jiam, cách dạy theo bài vâ phông ra trong mây xap ke theo đô rieng cho phần học-trò.

3o — Một lop Dong-äu (Phan hoc-trò).
4o — Một lop Duy-bi (Phan hoc-trò).
5o — Một lop So-hoc (Phan hoc-trò).

Ba lop này có bài vâ phông sán,

Mưu sâu

Chàng kia, con nhà giàu có, tánh nhu nhược lâm; một bữa, đi thăm người anh em bạn rể đi xa mới về.

Khi vò nhà, chàng mừng vui vẻ, tiếp đãi ăn cắn, một cách rất tử tế. Đương ngồi trò chuyện, bỗng có một người tới mời anh chủ nhà đi ăn cơm, chủ nhà mời người anh em rể lại chơi, đợi khi ăn cơm về trò chuyện.

Nghĩ tình anh em, bèn ở lại ăn uống no say, rồi nằm ngủ một giấc, rưng rưng thầm cảm say, nằm mê biết chả cả.

Chợ nhà vè, thấy anh ta ngủ mê, lạy dậy trời chàng lại, khiêng bô trong buồng, để rùa cho chàng thảng thốt.

Bêu lúc chàng tỉnh, thức dậy thấy sự tình diễn đáo, hoảng hốt, không biết kể gì thoát thân.

Còn chủ nhà ở ngoài đưa viết và giày tiếu chửi bùi viết cái tờ vay nô một trăm đồng bạc thì nó thà mà chả mả vâ.

Chàng nhún thè chung, bắt đầu di phải lén giày vay đưa ra, ôi chủ nhà vò mờ trôi cho chàng ra, di về một mạch.

Ghé thăm cho người tham, bảy cái mưu rát là hèn mạt, đe phỉnh người lạy cùa, không nghĩ đến nghĩa liêm-kham, nở dem cái mỉa dạo mày dày ày mà làm gương, đe cho ai trông vòi cũng thấy rõ ràng là người tham lam bậy bạ, tánh chài hư hén.

Tiên bị giام

Người kia, ở làng Nàng-an, huyện Mộ-đức, đương khi đứng trưa, tự xung rǎng ông tiên phụ cho anh ta, để cho thuốc bắc bênh.

Lúc đầu người lân cận tới xin, sau tieng đón lai mái ra, nhung người ở xá cũng cõm dùm cõm gõi, tôi nãmchết nhà chật sẵn xin thuốc tiễn.

Chàng biết có bệnh nãm kiêu hiếu không mỉa chiết bãy nhiêu người tiễn những lời huyền hoặc ấy.

Quao buyện sô-tai nghe tin, lập tức sai tới bắt ông tiên già ày để giám giang trong ngục và cầm người lân xin thuốc men gi nữa.

Hà-linh

Chéy

Bữa 21 tháng sáu Annam, ở làng xuân-viên, huyện Nghĩ-xuân, lũi chi không biết, khì 2 giờ sáng, cháy hết 12 nóc nhà tranh.

Khi ấy đương giặc ngù mê, nghe tieng là lửa, hoảng hốt dậy chạy, lo chuyện đe đặc ra, chàng có ài là lo chửa lửa, nêu cháy lây đèn nhà khác, pháo thi tài to.

Trong khi mờ mảng, cháy không kịp, một người dân bà bị cháy thiêu, còn tài sản hư hại thiệt nhiều.

Cách đập lúa

Thường thày các tinh như : Quảng-Trị, Thừa-thien, Quái-g-Nam vân vân, đều khì lúa chín, gặt đem về chài lại thành đồng, đe mội với đem cho àm hoi, hột lúa chính đéo, rồi rãnh lúa xuông đất, tro như khắc gỗ, nói nãm không đúyc ai nãy thát khinh, láng giềng chạy đến hóp mít hối lúa, khì ày xáy xiêng róm ra, rồi xép lát lúa hột, phơi được đói bã nắng, đe vò bô bịch, đen khì đem ra xay giã pão cơm ăn, có ý vi ngon.

Còn ở bôu-tinh phán nhiều những nhà làm ruộng lớn, gặt lúa vê, cát xay thành đong, đe qua tháng mươi trời lên, mới giờ ra đap, tùy theo lúa nhiều ít, lây cùa dá mà lăn, một người kéo, một người đẩy, di vòng chừng 5, 6 giờ thời thực, ra rơm lây lùa, cách đập lúa ày thường

cũng mau hơn, mà mài nhơn công nhiều.

Có một điều là lúa chài lại lâu ngày thi nó lén mộng, không thi hột lúa cũng hâm đì. Đến khi làm, gạo thi den, già nó nát lúa không có khí vị, mà hột cơm có hơi chua, àn vòi bụng hình như có độc chất.

Lại thêm rơm rà hâm đì, trầu bò không có mà ăn trong khi mưa lụt, phải nạo công di cắt cỏ đường xem den vê, đe phòng lúc mưa to gió lớn cho trầu bò lùa.

Uớc chí, những nhà làm nông, bán xú, bitt chước theo cái tinh đà nõi trên mà cái cách đập lúa thiết được tiện lợi ấm a.

Phú yên.

Say rượu

Người kia uống rượu đà say, tám thán rong lạc, chàng biết chí hêt, theo chon mõi người tinh kia, người ày tránh chạy, người say duỗi theo nâm lai, lê nhõe bả Rồi dậy chạy, chạy rôi lại té, làm hoai như thè, người thòi không biết cách chí mà thoát khỏi chú say, cõn người ta đứng coi lùi đóng, chàng cõi ai ra tay mà gõ, tiếng cười vang đường, hinh như có cuộc chui vui lâm.

Sau đó có mảng ông từ lê di qua, nâm chò say lại, đặng người tinh thoát thân, khì vê den nhà, cõi áo ra thay trật cái xung vai bén tay trái.

Rượu cũng có chất độc, uông quá hóa dien, một bai khì mè cõi tám thán, hỏa ra người dài, thê mà nhiều người cõi đòn đường lâm, thi thà vông, chém trong kẽp chén ngoái, thậm chí có người uông cõi bát.

Một điều nên răn

Thường khai xe auto đón nõi não thi người lõi trê coa đưa nhau iới col, đóng phủ xung quanh cái xe cáu, nhiều khi hành khách phải lây lõi lè mõi biếu họ tránh ra, thê mà nhứt định không nghe.

Lúc xe sắp chạy, con nít đưa nhau deo sau xe, té lén xuông, trầy churo trầy tay thê mà có kinh dầu, thè xe iới rù nhau chơi như thoi cũ.

Áy là một điều rât nguy hiểm cho con nít, chàng may tránh không kip xe chặn, thi còn chì là lãnh mạng.

Các ông phu duyên của lú hoang doan ày, ném cõi nhau, dừng cho chơi thời như vây nữa.

Vật thực kẽm

Năm nay mít mía, giao kẽm, dân gian nhieu người kêu vang, mày thông truotic một quan tiêu gạo cõi đưa bát lõi sứa lõi, nay chõi cõi bón lõi, mõi thoi, dân tinh càng thích thiêng mít.

Phản thi trời hạn, nhà hàng lòn cõng hao cõi biết là chưng náo, ném lõi mít cõi mía, chác phải đót khát.

Còn tréng vĩ, mày tối mít, mít mít, cái bán chín tiến nay làng lèa, đén quan năm tiến.

Nhiều khì có tiến cung không có tréng vĩ mà mua.

Quá ghen

Bữa nõ, bà kia việc cùi khõe, cùi là mít mít, hõi, rồi rãnh lúa xuông đất, tro như khắc gỗ, nói nãm không đúyc ai nãy thát khinh, láng giềng chạy đến hóp mít hối lúa, khì ày xáy xiêng róm ra, rồi xép lát lúa hột, phơi được đói bã nắng, đe vò bô bịch, đen khì đem ra xay giã pão cơm ăn, có ý vi ngon.

Còn ở bôu-tinh phán nhiều những nhà làm ruộng lớn, gặt lúa vê, cát xay thành đong, đe qua tháng mươi trời lên, mới giờ ra đap, tùy theo lúa nhiều ít, lây cùa dá mà lăn, một người kéo, một người đẩy, di vòng chừng 5, 6 giờ thời thực,

ra rơm lây lùa, cách đập lúa ày thường

LỤC TÍNH TÂN VĂN**Văn Uyễn**

(Variété littéraire)

Dé:
Thầy Đại-pháp thành công
Trò Việt-nam tần bộ.**Hang văn**

Lò, mõ, lo, cho, trò.
Ngọn gió hòa bình đà hồn lõi,
Đồng bồ lị-ký-ghê gân cõng mõ,
Mày đồng nõr ốc lõi trời Tây dep.
Lão bồ công-thường dài việt lo;
Sân thay thay hay, hay hóa kháp,
Có tiền chà giúp, giúp nêu cho,
Tinh thè kiếp chúng chung đong lợy,
Khán chí sao cho rõ mặt trời.

Bồ-móng-Hùng
Rach-gia.**Tư thuật họa vận bài Bồng-dinh**

Trong tờ C. L. B.
Muôn dạo non sông lanh lõi đời;
Ngã vĩ chưa vướng lái buôn khơi;
Thàn danh đà ngán trăm bể cyc.
Thiên lán lâu khuya một cuộc chơi;
Minh dở đầu khao tinh tái giúp nước;
Ai hay mà nhuong sức nứng trời;
Dym theo Khương-Tứ vinh cần truc;
E gặp Huynh-Công, niêu lại nõi.

TRƯƠNG TIẾP-THỐNG**Vịnh cây tòng**

Tòng lão dồn-dồn đứng thằng trân ;
Bao nhiêu tuế nguyệt bấy nhiêu thán.
Tuyet sương tám tội trong trời Việt ;
Nhành lá thường tươi giữa cõi trán.
Hay đà mít hòn hay đỗ nồng ;
Chá cõi hôi gốc chả cản phân.
Cái thân hưu dụng trong Hoàn-võ ;
Chảng bờ như vông khác loại bón.

Phụng họa nguyên vận đề thi
của Mai-Kiên trong tờ L.T.T.V.
nº 654.

Dé giò xa đưa ngõ động thiêu ;
Thú vĩ nõi bạn đà buôn khơi ;
Nhau quanh quanh quê mày un iới ;
Lão hét sinh thoan ên luyện chiêu.
Chú chít tời nam bảy nhạn lật ;
Khúc khieu đêm tinh tảng tùng kêu.
Biết ai nhân cạn niêm khue cách ;
Trời nõr bao nhiêu chuyện bón nhiều.

Bồng-Dinh.

Ký-giữ Bồng-Dinh-Tiền sanh
Bồng-Dinh nghe tieng ôi hòn lão
Từ-phù-thi-cai cách diêu mõ
Tao-nhã cung bón ly Ly-Bach
Cơ-câu đau nhuring khac Ly-Lau
Cira quyền cõi hõi-đông, đong bước
Sông vĩ đà nồng nhung nhảng cầu
Một-bước đường dài-nhiều tinh sánh
Rồi co rỗi dubi hàng mày râu
(Bénusur.)

TRƯƠNG QUAN-HIỆU ĐỐN-thú**Tự-thuật**

Bèm lâm thường gát cảnh ngan đầu
Xét nét đường đời, lõi sang sáu
Khô khát không hây/e/ hím đec
Bun tranh, ôi sõi tiếng cõi mâu
Ngai ngang nhiên nõi đường gai gõ
Say tinh mảng cõi chén rượu chau
Khúc vịnh quanh co go thang mai
Xay ván con tạo thử vê đâu

TRƯƠNG QUAN-HIỆU.**Chợn vận (Hoa-vận Bồng-Dinh)**

Non tay con ác liêng ba chiêu
Rang rực rực sương lồng gió hắc hiêu
Leo lét gành cửa đêu cá tháp
Tăng báng cửa phat tieng kinh kiêu
Rõ ràng đang gió muôn chim mồi
Thành thót cõi sương sấp mục chiêu
Tinh cảnh trông theo trời chợn vận
Buồn cùng non nước dạ như khieu

**Thân sao lâm nỗi bất bắng,
Liễu như Cung-quảng chí Hàng
nghi nao.**

Liêu như cung Quảng phản có Hàng
Buồn bay thân sao nhõng, bất bắng
Dập dà trong quen ghe gá tra sóng
Quanb biểu thà vi cùi trong trảng
Trần ai chán trãi bùi nhõng
Động khau đánh cam cùi kin ngắn
Rủi đà đâm, rỗi may, có thõ
Rồi may mây tạo biết đàu rắng

LÊ-HOÀI-NGHĨA.

Bãi trường thi
Lật bài thơ đưa bài bãi trường
Từ thay già bạn đang hồi hương
Lao xao truôt của người khien tráp
Chôn rón trên đêng kàp rõ ràng
Hai tháng vui chơi lia cách bạn
Tám tuần hòn hố với thung đường
Mau mau trồng kி kỵ sum hiệp
Gân giữ chuyện tại gõe nhớ thương

THÁI-NGỌC-PHẨM.

Collégien en vacances 18 rue Barbier
Tândinh

THAI
(Devinettes)

Độc-giả liệt-quí đã có lòng mua vui
dáp-thai của Bồn-bảo; Bồn-bảo xin nhắc
liệt-quí nhớ rằng mỗi phong bón nào đáp
thai phải gạnh ngoài hão chòi, biết đáp thai
số mây và phải gán cõi theo phép. Bồn-
bảo chẳng hẽ chịu nhận lanh những tho
phat đẽ gởi cho Bồn-bảo.

Khá nhõ, khá nhớ !

THAI SỐ 35

Có sao chiju trót bón
Gái tơ mă dã ngứa nghè hay sao?
Xuất mộc dung
Câu thai này đinh thường y lời rao
nay truôt.
Xin liệt-quí đáp gấp kèo mà tè,
võng lâm.

Tự-vi Pétrus Ký

Cuốn tự vi Pétrus Ký Longsa
đich ra quoc-äm, in lần thứ nhất
đã hết lầu rồi. Bởi nhiều vĩ muôn
muôn mà không có, nên nhà-in
Union in lần thứ 2e édition giúp
nhé cho trong xú. Tuy giấy còn
mát mặt lồng giá bán cũng không
đồi Cứ mỗi cuồn sáu đồng (6\$00).
Mà vĩ nào muốn mua trả bace
trước bảy giờ, lại đẽ cho nhẹ giá
hèn nám các, là trả nám đồng
rưỡi thôi.

Muôn mua cứ việc đẽ gởi ngay
cho :

M. Nguyễn-văn-Cúa
Directeur de l'Imprimerie de
l'Union, 157 – Rue Cotentin – 157
Saigon

Lách-trí nháp-môn

(tiếp theo)
CHI PHÒNG THU MÃI
Loại động vật có xương sống
Loại động vật có xương sống và
cõi mâu dõ, như trâu bò ngựa voi
và rết nhiều, như mèo, chó, heo, dê,
cá, chuột, hươu, nai và vân...
Loại người cũng có xương sống
cõi mâu dõ như các vật ay-vây.

Song đẽ kỏi người vào hàng loài
nhau, như người và người, như
người và vật, như vật và vật.
Chó nghĩ lại
nhau, như người và người, như
người và vật, như vật và vật.

Động-vật có loại có cẳng, loại có
lòng, còn loại thi không lòng không
cẳng. Chú khán-quan cũng biết, nhú
là loài người có linh-tánh, dúc hanh
tri hóa hòn loài vật mu thái.
Động-vật có loại có cẳng, loại có
lòng, còn loại thi không lòng không
cẳng. Chú khán-quan cũng biết, nhú
là loài người có linh-tánh, dúc hanh
tri hóa hòn loài vật mu thái.

bảng
chị Hằng
nghĩ nao,
phận có Hằng
g bát hằng
ra sông
y-trắng
y-hợp
a kín ngắn
buô
rắng
A-NGUĨA.
l
trường
hương
kiên tráp
rường
o bạn
ang đường
hiệp
hồ thương
oc-PhARM.
ue Barbier
á-dinh

g mua vui
o xin chắc
ho nà dấp
iet dấp thai
phiêp. (Bđm)
những tho

a chử!

bé
hay sao?
c dung
g y lời rao
má trè,

Ký
Langsa
hứ nhứt
vi muộn
n nhà-in
tion giúp
g còn
g không
g (\$800).
trà bae
nhé giá
m đồng

gời ngay
na
rie de
at - 157

mòn

ng sống
sống và
ngu voi
heo, dê,
ng sống
đã.
hang loài
g xuong,
loai vật
ác nhau
trc hành

loại cò
g không
biết, nh
thay đều
cù khac

Loài người có hai chọn — Loài ngựa có bốn cẳng — Loài chim hai cánh mà có lông — Loài rắn không cẳng mà có vảy — Loài cá có vảy mà lại có vây, ày là loài có xương sống và có máu đỏ kêu là Tích-loại. Trong tinh-loại vật có cẳng nhiều hơn vật không cẳng.

CHƯƠNG THỨ BA Đồng-vật có vỏ

Annelés — Quyền-thé-loại

Đây nói về loài vật không xương và có máu trắng; giống ấy kêu là vò-tích-loại. Hình thù đều khác nhau. Nay ước như hỏi chư khán quan vấn why chó con chi mà đồng thê với con ruồi thi chắc là chư công nói con ống, vì ống cũng có 6 cẳng, 4 cánh như ruồi. Vì như hỏi một lần nữa mà không cho nói con ruồi thi chắc là chư khán-quan lỵ con bướm con chuồn mà nói; là vì con bướm con chuồn cũng có 6 cẳng 4 cánh như con ruồi vậy, nhưng loại ấy đều gọi là loại phi-trùng cũng thuộc về quyền-thé-loại.

Hãy bắt một con nhện mà coi, thi hình thù cũng giống như loại phi-trùng, nhung nó có 8 cẳng, mà không cánh. Còn như rit-mot cầy, bò hung, 4 loại này đều có vỏ cứng, nên kêu là nganh-xát-loại, cũng thuộc về quyền-thé-loại.

Loại đia tuy cái da không cứng như loại nganh-xát, nhưng cũng có bao, song nó không có chun, mà cái da nó không giống như loài phi-trùng, mà cũng không giống loài nganh-xát, nên kêu là trai-loại, hoặc kêu là quyền-thé-loại cũng được, vì hình con đĩa ở ngoài cũng có bao.

CHƯƠNG THỨ IV. Nhú-thé-loại

(Loài minh-nêm — mollusques).

Phàm nhung vật như con ốc bướng, cá minh đều mềm hể, nhung có một cái vỏ trên lưng, để che cái minh che kín. Lại nhu con nghêu, thi cái minh ở trong, ngoài có hai miếng xát-up lại.

Nhưng loại như con nghêu tuy là có vỏ cứng song chẳng dặng kêu là

loại quyền-thé, hay là loại vỏ tích, vì không xương không máu đỏ, phải kêu là nhu-thé-loại.

CHƯƠNG THỨ V. Quang-mang loại

(Loài da có ngói ánh sáng — Zoophytes) Như loại cá sáo, loại hoa đá, cùng là một loài đồng vật dưới biển nên kêu là hoa đá. San-hồ trùng, loại cá sao sác có ngói sáng, nên kêu là tinh ngư.

Loại hoa đá thường dưới biển trời cá vả cá đậm rất nhieu, hẽ gấp bùn, đất, dà gí thi lắp lại mà sanh ra, chẳng biết là hàng hẽa số nào. Loại động vật nào mà hình có gốc khỏe, có sắc chót sáng, thi cũng đều kêu là quang-mang loại.

Tù bài thứ nhất đến đây, loài động vật đã sắp ra làm bốn loại.

1º — Tich loại (vertebrés).

2º — Quyền-thé loại (annelés).

3º — Nhú-thé loại (mollusques).

4º — Quang-mang loại (zoophytes).

Từ đây ra sau: như chư khán-quan muốn rõ biết vật loại/tánh chất, cùng chỗ biến hóa, phải hẵng ngày chiếm nghiệm mới rõ lẽ màu.

(Sau sẽ tiếp theo):

TRƯỜNG Nguyễn-xích-Hồng

Nhập trường tháng Aout tới đây : Lớp nhì B (2e classe B) sẽ có hai lớp Tù-tai dạy.

Lớp bảy (lớp chót) chia ra làm hai lớp và có hai thầy dạy.

Báo việc quan

(Partie officielle)

Vì lời nghị quan quyền Thông-Độc Nam-kỳ ngày 10 juillet 1919 :

Tháng chúc kè từ ngày 14 juillet 1919.

Trong hàng viên chức bốn quốc thueto tinh khâm đặt và họa đồ (cadre secondaire).

Lên chức Khâm-dát Họa-dồ nhí häng, lương 600 đồng.

M. Cao-thanh-Tuy, khâm-dát họa-dồ tam häng.

không có ở Nam-kỳ Chiglon, sao?

— Bám không tôi không có iep do khác hion la tên Hong-Khong và tôi mới qua Nam-kỳ lão thiu nhut. Quan lão kem lây hao thiu cua tôi do thi biết trước tôi co Nam-kỳ hay không. Thang con trai trưởng nam của tôi tuoi de neam nhanh.

— Phai... ma trước mieu chum nam

nguoi khong co o Nam-kỳ sao?

— Bám không.

— Người khong phai là Nam-Xuong lam nhua-nha Chiglon cách mươi tam nian say so?

— Bám không.

— Khong sas khi nguoi cam the de ten Nam-Xuong, nguoi lam ma khai phon xem giua tiep?

— Bám tôi nhien lam la bai thuoc nhoh

tui cung co ten Nam-Xuong vien.

— Thuu nhoh la thuoc nao?

— Bám thuoc toi moi lot long chotoi luc tuoi nien ham bon.

— Cho toi tuoi nien bám may chot, sao nguoi la noj tuoi nien ham bon (Hong-Khong lam thinh). Nguoi biêt Phung-kim-Hue lai ai chot?

— Bám toi nhoh may chot khong biêt chot.

— Nguoi nhoh may lam sao luc tang tiec nguoi nhon thu roi, nguoi vac mat ngo le, chi Phung-kim-Hue ma noi chot chung hong rang:

« Phung-kim-Hue day ma. Sao nang ra duec? »

Duong ay nguoi da co biêt Phung-kim-Hue roi chot?

— Bám biêt.

Lên chức Khâm-dát Họa-dồ häng sau luong 860 đồng,

M. Nguyễn-kim-Tam, Khâm-dát họa-dồ hau bo.

M. Phan-trường-Manh, Khâm-dát họa-dồ hau bo.

Trong hàng viên-chức bốn-quốc thuộc sở Nông-thương

Lên Agent de Culture thiết thi nhí häng luong 540 đồng.

Truong-ngoc-Giu Agent de Culture thiết thi nhí häng.

Lên Agent de Culture thiết thi nhí häng luong 540 đồng.

Trong hàng viên-chức sở Tân-dảo

và tòa-hình viên-chức bốn-quốc

Lên tho-ký thiết thi nhí häng,

luong 880 đồng.

M. Hồ-văn-Vân, tho-ký thiết thi nhí häng (Tòa-hình).

M. Huynh-van-Qui, tho-ký thiết thi nhí häng (Tòa-hình).

Lên tho-ký thiết thi nhí häng,

luong 600 đồng.

M. Trần-quang-Cản tho-ký thiết thi nhí häng (Tân-dảo).

Lên tho-ký thiết thi tam häng,

luong 540 đồng.

M. Dương-vân-Tây, tho-ký thi-sai nhí häng (Tân-dảo).

Lên chức tho-ký thi-sai nhí häng,

luong 480 đồng.

M. Hồ-quang-Phong, tho-ký thi-sai nhí häng (Tân-dảo).

Lên tho-ký häng ba, luong 288 đồng.

M. Đặng-văn-Dầu Tuân-kiem tam häng.

Viên-chức bốn-quốc thuộc sở tuân-kiem Tân-dao

Lên đội Tuân-kiem nhí häng, luong 480 đồng.

M. Lê-v-Sang, đội nhí nhí häng.

Lên đội-nhí nhí häng, luong 420 đồng.

M. Vũ-võ-Nho, tuân-kiem nhí häng.

Lên chức Tuân-kiem nhí häng, luong 380 đồng.

M. Vo-vân-Nho, tuân-kiem nhí häng.

Lên Tuân-kiem nhí häng, luong 300 đồng.

M. Lê-vân-Dầu Tuân-kiem tam häng.

Phạm-vân-Thi

SƠ KIÈM-LÂM

Lên Thông-phán häng tư, luong 480 đồng.

M. Ngay-Ngà thông phán häng nám,

Vo-minh-Phi

Lên Tho-ký häng ba, luong 288 đồng.

M. Đặng-văn-Chieu, tho-ký häng ba,

Đọc tiếp chương thứ sáu.

TRƯỜNG Nguyễn-xích-Hồng

Hội thi bàng-cấp Tốt-nghiệp An-nam (diplôme d'études complémentaires).

Có một trò đậu :

Lê-văn-Thị (Trò này mới đậu bàng-cấp sơ học một năm rưỡi) decembre 1917. Nay thi đậu được hai bàng-cấp Tốt-nghiệp. Tốt-nghiệp Tây (B.E) và Tốt-nghiệp Annam (diplôme d'études complémentaires).

Hội thi bàng-cấp sơ học (certificat d'études primaires)

Năm nay tuy bái thi thiết kho song trường Nguyễn-xích-Hồng đã thi 14 trò đậu được mười.

Note : Nhập trường tới đây (15 Aout) có hai thầy dạy thiết giải.

Lớp 1 : M. Đặng-minh-Trí.

Lớp 2 : M. Nguyễn-vân-Trot, mỗi thầy đều có hai bàng-cấp Tốt-nghiệp Tây (B.E) và Tốt-nghiệp Annam (diplôme d'études complémentaires).

tôi cưới vợ cho tôi, tôi ở với chủ tôi che đến có trai có gái. Chủ tôi qua đời. Tôi thừa hưởng giá tài của chủ tôi, nên có cửa đem qua đây lập hằng.

— Người nay nam mấy tuổi.

— Bám nám nam tien nai he tuoi.

— Chủ meo tên gì?

— Bám chon doi lai Nam-Mao me loi sa Tram-thi.

— Người tên lào tra, de ta dan ve loi cho người nua. Ngày theo bo coi bang Quang-dong, Cuyen ghi, người da day luong tuoi coi nua chon. Bo tang khang-Hong. Rong Nam-Xuong, người tên lào tra, coi chon. Nam-Mao va Tram-thi. Qua day nam sau hai nua tuoi, người lam bao, ma thoi chot. Nguoi lam bang. Phung-kim-Hue co sinh người ma lam bang. Nguoi vay chot, Phung-kim-Hue biет người biot.

— Bám tôi khong nhoh.

— Nguoi khong nhoh la lai nguoi lam muon khuaing-hang, chot Phung-kim-Hue da co khai voi ta rang biet nguoi da muoi tam nua roi, luc nguoi con lam con trong nam-may. Phung-kim-Hue biet nguoi biot.

— Bám tôi moi qua day lam thu nhoh, co dau lam cong trong nam-may. Chot Phung-kim-Hue moi qua day lam thu nhoh.

— Vay chot nguoi biet Phung-kim-Hue hoi nao?

— Phung-kim-Hue lam thinh.

— Nguoi lai nguoi sanh de tai dau?

— Bám tôi lai nguoi sanh de tai Xang-Xen.

— May tuoi nguoi lai Xang-Xen mai di?

— Bám tôi di qua chua tôi ở Huong-Cang.

— Vay chot nguoi lam chot Phung-kim-Hue?

— Bám chot.

— Phai nguoi biet Phung-kim-Hue lai nguoi con lai lam cong trong Nha-may Chot.

— Bám chot.

— Cón nua?

Móng-hue! 1

LE PHARMACIE SHANGHAI

TRỐNG RĂNG VÀ THAY CON MẮT
M. TRIỆU-CƯƠNG, CHỦ NHƠN Ở BƯỜNG MARINS, SỐ 188 CHỢ LỚN VÀ Ô BƯỜNG BOULEVARD GALLIENI, SỐ 3 SAIGON

Bồn Dược Phòng có trìn bán nhiều thứ thuốc rắc nên thân hiệu đều có dùng cái nhân « Con Bướm-Bướm » làm tin, chư ví vĩ có mua thuốc của tiệm tôi, hãy nói chờ được cái nhân « Con Bướm-Bướm » mới là thiệt thuốc của tiệm tôi, kêu làm thử giá uống vào thêm hại :

Bồn Dược Phòng có gởi thuốc tại nhà M. THÁI-KÝ-SON, ô đường Pellerin, số 23 — Saigon, bán giảm giá 5% của tiệm tôi, chư qui-vi ở trong Lục-Châu có cần dùng thuốc của tiệm tôi xin viết thư cho bay, sảng long gửi cách Contre remboursement (Nghĩa là đến tiền đến nhà thò mua lánchez thuốc). Còn tiềng để thanh chủ phái chịu.

HUẾ LIỀU CHÍ THỐNG THANH ĐỘC HOÀN

(Thuốc tri các chứng sang độc)

Chứng sang độc (Huế-liều) là một chứng tai to, bẽ nồng thi hai cho chứng tộc, còn bẽ thi hai bồn lanza, bẽ lai không biết gọi là bịnh sang độc, bãy hán điều chứng định rất hắc ngheo; hoặc là dương mai, hoặc là mọc mọc cung minh, hoặc noci đầu ấm lõi, hoặc noci dương vật có mực như ghê trầy lõi, hoặc nhứa, hoặc lõi độc các thứ ghê và chứng sang độc thi đều làm hại cho thân thể nêu khôngց thuốc cho thiết hay ma tri thi độc nhập vào xương cốt làm cho nhứt gân, mồi tay mồi chon, dì díching chong yên, sanh ra mất máu, mót mày xanh xao, khô khau ti vi.

Cho nên Bồn-Dược-Phòng xét kỹ mà chế hồn thuốc này đã nồng, mà mài lai thơm ngọt, dùng liền thấy công hiệu như thần, đám chắc chẳng có thuốc nào hơn đây; phân bình sang độc bắt luận đòn ống, dòi bà, già hay trẻ hắc mang chứng sang độc như da nôi trên đây bắt luận lanza mau hắc đểu đến thuốc này liền tiêu tanh các thứ độc, liền lại làt như cũ, chỉ nhứt hết mồi mài lai trừ tuyệt gốc độc trong minh, không còn tái phát lai nữa, mà lại khôi lo bê hau tự vè ngày sau. (Là sanh con manh giòi luôn luôn).

CÁCH DÙNG: Mỗi lần uống một muỗng với nước đá, mỗi ngày uống hai lần, sớm mai trước đây uống muỗng, và tối trước khi đi ngủ uống một muỗng. Mỗi hộp đều có một cái muỗng riêng của Bồn-hieu, chư qui-vi muốn mua hãy coi cái nhân « Con Bướm-Bướm » mới là thiệt thuốc của Bồn-hieu.

Tại Saigon, nhà số 23 đường Pellerin, có trìn bán lê.

THIẾT GIÁ:

Mỗi hộp 1 8 50

NGŨ LAM BẠCH TRƯỌC DƯỢC HOAN
(Thuốc bao lâu)

Thành tường những bịnh sanh độc lây hanh là do nơi việc phỏng sự quá độ sức khỏe dãy giàn gác cuộn phong tinh, nhiễm thấp kí, nhiệt độ cao sanh bịnh đau lầu, dài gác, nước dài đái hoéc đồ, hoéc vang, sóng nãy, lây là những chứng đau lầu chắc chắn. Bồn-dương-xé kí chế ra thứ thuốc này chọn ròng thuốc tot tánh bón bịnh không kháng, không hàng, bắt luan người yếu kí mạnh chí có bịnh đau lầu, đean lâm-thầy sanh hiệu, bồi bô duogn kíu, tiêu hàn thảo giông độc. Con trai đau bịnh này trong lô dài nhiri. Dùng đến thuốc này hả lâm. Dòn bà coi huyệt bạch

cung tri được cá, uống vào khỏi sanh ghê sanh chặc khói binh hué lizu, lú uyết nec đặc khói sang thuốc trả cảng. Binh nhẹ dung chung một hai lần thấy mạnh. Côn binh nhang thienh làm lanza đát, không đau đai đau lại nha. Nhưng khách hanh vai ai dám chắc khói bón lanza, nếu rải ro vương nhằm các chứng nỗi trên đây mau dùng thuốc này trong môt ve mạnh tinh thi. Thiết là một phương thuốc sang độc bực nhứt trên đời.

Cách dùng có chỉ trong toe.

Mỗi ve giá là 0 8 40. — 12 ve giá là 4 80

CÁCH DÙNG:

Ngày thứ nhất mồi
ngày 1 ve, ngày sau mài
ngày uống nra ve chia
lâm 3 lanza, sớm mai,
trưa và tối kí dài bung
nhứt uống.

CÁCH DÙNG:
Đó độc, ruya,
tóm, cua vâ phải cù
đứng ngâ với dora bá.

XÁ-BONG MAT-XÂY

Tết tăng cáo Bát-Ke-Mang-Nguy
thật bén trong Kanchi mì già rõ hars

Hiệu con chim Ac-Ma

HAO-VINH Công-ty

(Hao-Avina)
664, Rue Lefèvre, Saigon
AGENTS EXCLUSIFS

TRỊ BỊNH YÊU PHẬT

(Conseil medicos)

Cho ei meun cho trong mca co
một thứ ruya mà dùng trong lắc
dau rda, hoặc long lanh, tây
không động tinh, thi huy maen ruyen
Rhuban mania là ruya thiên vò rất
chung p lại tốt hòn xác huc
ruyen ruyen khác.

Hip-wei cho bê-khoa hanh tho
huy-wei cho bê-khoa hanh tho
huy-wei cho bê-khoa hanh tho
nhân trang.

Giá bán trong các tiệm hàng sô

BANQUE INDUSTRIELLE DE CHINE

TRUNG PHÁP THIẾT-NHỆP
NGÂN HÀNG

HAI PHAP NAC DANH CÔNG
THU U, BỐN 45 TRIỆU QUAN

Hội trưởng quản lý: ông André Berthelet
Chánh Tổng-ly: ông A. J. Pernotte

Chánh hội sở tại Paris, số 74 đường Lasserre
Chánh hàng nganh tại Pekin (Bắc-kinh)
tại Trung-quốc.

HÀN NGÂN TẠI Shanghai, Tiên-Tsun
Hongkong và Saigon.

Có đại Thống-quán (Correspondant) khắp
toàn cầu, nơi cao cao phủ-thanh.

Chánh hàng: tại Pháp-quốc. Société Générale pour développer le Commerce et l'Industrie en France (Thuong-mai ki-nghệ
ban bô dai cong-ty).

Tại Luân-Đôn, Rue-Lé, — Háng London
County et Westminster Bank Ltd.

Tai New-york: (New York, Hoa-Kỳ). —
MM. Remond et Co.

Hàng nganh Saigon
8, quai de Béguinage sa rue d'Adran

Tỉnh toàn các thủ sở each phâ. Ban.
Tỉnh biển (tại biển) bằng phiếu cho vay
bằng bạc đồng (piastres) lời lãi 6%.

Tỉnh tiền (đô thiền) bằng tiền quan (francs) có thể thay đổi bằng phiếu vay, hoặc
còn trả bằng các thứ tiền tại Pháp-quốc,
tùi hoi ly ruot (2/12%).

Tỉnh biển (tại biển) bằng phiếu d'Epargne
(Kho-lê) hoặc bằng phiếu quan (francs)
hoặc bằng phiếu vay, hoặc
đến thời hạn.

Gói tiền có đinh, hoặc tinh bằng tiền
quan (francs), hoặc tinh bằng bạc đồng
(piastres). Về giá bạc và cách thức, xin đều
thông-nghi.

Trong nay thê có tiền đầu (Escompte) và
lành dài hoặc giấy tờ về việc thương-mai.
Sang giấy chia nợ (traiées) phiếu-nợ (chèques)
hoặc sang giấy-nợ tại các chi-phien
thông-nghi.

Chu nay và thi hành các việc cho nha
buồn nợ (Bourse), hoặc thông các nơi.

Cho mượn tiền trước nay phải thế ches
hang hóa cùng là ván khé.

Tổng-ly
A. BERTHELET

NHA HÀNG Nam-Thuận-Plat

Lê-Vân-Lê, kí nghiệp
Ông Ông Pellerin-Espagnol 26 00 — SAIGON

Kính,

Mọi quan quát-khach thia chon
đầu nha hàng tôi hong lanza và dùng bia
trước là dùng vua y qui vien sau giúp tôi
đau việc.

Ta ngày vao kí nghiệp, tôi đã sưa sang
nghi tiết và sắp tài mọi việc lại như mới.
Chẳng những vitt thuc dù mai đà vi, cách
tiếp đối với-khach rất hinh.

Tôi lái có lập riêng một phòng, để kíi
với có quia-ba vào ngày dùng bia hoặc giải
tai cho xung-dang.

Lời tự thuật của một người đi du lịch

(Recit d'un touriste)

Trong buổi tối du lịch xá này sang
kia tôi huy xai chia diếu không biết kie
nhau nua kí.

Tôi huy di thu thuốc bón các nay, mua
thi thứ thuốc Cigarette Diva thiet
ngon kí, hút nó không khó kó và khói
thinh hoan, thi thuốc này không có nhoga
nhac thi thuc kia, khói nó thơm tho và diệu lâm.
Có anh bạn bón bia và tay vua
(puces) và trong các quán cafe.

XÁ-BONG TỐT NHÚT CÓI BONG-DƯƠNG

HAO-VINH Công-ty (Hao-Avina)
146 bis Rue Lefèvre, Saigon

Trinh công qua ông qua ba răng; chàng
đi mồi mồi môi cái hông-Annam, bao vâ
xá-bong Mat xáy thiết như sau này:

1. Hiệu Đầu ngựa một sừng: 72 phân đồng
2. " Chim Á-là: 60
3. Xá-bong den: Con đồng: 72.
4. " Đầu ngựa minh ngựa: Xá-bong
Mat xáy thường.

Tai hông chong tôi cũng co hòn sét:
Ess. de menthe (Đầu mèo) lời như trong
chi Đỏ-Dương và giá rẻ.
Ess. pour Lotion.

PILULES PINK OUR PERSONNES ALLES

TÌ VỊ CÓ BINH

Trong con trời nóng bức, nếu kíi c
binh thì lây lam-hiem ngon như biubian
phát da kíi cho ngon-nhat và ngon-corn
nhau mít ti vi loại-dot là vi co riệu kí
Mot kíi nó huy làm chia vật thue mau
đe uong riou lama chia ti vi ra yea ôi ba
lai munh hay ua ôi ôn sot chua chát.

Mỗi huy trong mua nang hang co nhieu
ngon chet vi binh kí, nhung
nguoi lai ti vi không dâng tốt, lam-hiem lam
nhu he co hanh linh.

Chi kíi không dâng tôi thi phai mua mau
thuoc Pilules Pink ma uong, chia
kíi thuc tri. Thuoc Pilules Pink de uong lam
và lai re tui.

Mỗi huy an com roi uong mot hoan thi
du.

Tiệm thuốc nào cũng có bán.

PILULES PINK (Bô hoàn linh don)

Trong các tiem thuoc co ban, co tui
tiem thuoc cua ông da MARI et LAURENS
Pharmacie de Normale, Saigon
Mỗi hộp giá là 3 quan 50 - 6 hộp 17 quan 50

IA-BONG MAT-XAY
DEN
Túi lâm rết lâm
Hiệu con Rồng
HAO-VINH Công-ty
(HANOI)
100 m., Rue Lefèvre, Saigon
AGENTS EXCLUSIFS

SOCIÉTÉ DES TABACS DE L'INDOCHINE

(Đồng - đồng Yên diệp Công - ty)

Tư-bông 6.000.000 fr.

Chính sở Công-ty tại PARIS

Sở Cai-trị và công-xưởng tại HANOI

Đón-diễn trồng
thuốc lá tại KIM-XUYÊN và VĂN-KHÈ

Hiện có những thứ sau đây gửi bưu trong các hiệu :

XÌ-GÀ.
NINA.

Thuốc chà vân :

COQ (Con gà)

Thuốc vân :
FAVORITES.
MÉTROPOLES

vân vân

Và thứ thuốc lá vân, chieu khách, hiệu

PAGODE (Cái chùa)

KHOÁN CHẤT THỦY
(Nước xanh kim-thạch).

VICHY
PHÁP-QUỐC-TUYỀN

Các bài ngáp-né : | Trị bệnh đau Thận, đau đầu Bàng-quang, Bệnh Phổi —
và nứa xe. | Trị bệnh đau Thịt, đau đầu Bàng-quang, Bệnh Phổi —
Thấp-kém-nhịp (Ké) — Đầu mày, chí-miết-đo.

VICHY GRANDE-GRILLE | Trị bệnh đau Thịt, đau đầu Bàng-quang, Bệnh Phổi —
và nứa xe. | Trị bệnh đau Thịt, đau đầu Bàng-quang, Bệnh Phổi —
Thấp-kém-nhịp (Ké) — Đầu mày, chí-miết-đo.

VICHY HÔPITAL | Trị bệnh thương ti, trường nhiệt
Hãy cởi chưởng để già mạo, khi mua phải chỉ che trống
nhé nước, cáo Minh muỗi đốt.

VICHY-ÉTAT BIỂU TẾ là muối tự nhiên trong nước suối sủi mà ra. —
Có hắp và có vò.

PASTILLES VICHY-ÉTAT mỗi khía lùi corm rời uống chưng 2-3
buôn thô để tiêu hóa.

COMPRIMÉS VICHY-ÉTAT dùng để cho mình dẹp nước xít
(Mát-khi-chết).

GRAVURE SUR MÉTAUX ET MARBRES

TIỆM KHẮC CON DẦU
CORDONNERIE - CHAPELLERIE
Tonkinoise

TIỆM ĐÓNG GIÀY

Tôi mới lập thêm một Tiệm đóng giày và bán nón theo kiểu Langue tôi có commandé dù các mầu da, da quý và muôn dáng xin cờ viết cho tôi mà lấy mầu da và lông (Catalogne) mà em kieu có giá cả hân hót.

Vì nào muốn mua sỉ sẽ có giá
rõ ràng xin viết thư thương nghị.

NGUYỄN-CHI-H-A,
87 Rue Catinal, Saigon.

Cách làm mao té tiên

Viết thư cho Hàng Annam, Hải-vịnh Công-ty, 146 bis Rue Lefèvre, biếu gởi contre-reemboursement (cách tiền trao trả lánh nơi nhà dày thép) một hộp một trăm vòi dầu Essence de menthe, hiệu Lô-Tiên, tối nhất trong cối Bóng-duong, giá là mươi lăm đồng (15 \$ 00) mà thôi. Về bao lèi cho trong vòng quan lớn mèo ve hai cát (0 \$ 20) — mỗi ve lôi ba, mèo trăm vòi lôi 5 đồng bạc.

Bán một hộp lòi 5 đồng bạc, một hộp lòi năm chục, một trăm hộp lòi năm trăm đồng bạc !

Viết thư đi, đừng bô qua dịp làm té tiên, uồng lâm. Bao dầu lôi 11, sau lòi nhiều, bao huon quen thói, làm giùm chẳng bao giờ !

Cho không! Hãy coi cho kĩ. — Kè từ ngày nay một trăm người nào gửi thư cho mua dầu trước, Hàng Annam Hải-vịnh Công-ty sẽ vui lòng gửi cho không một kilo, xà-bông mặt xáy thiệt, hiệu ngựa một súng. (La Licorne), 161 nhãi trong cối Bóng-Duong hay là một vòi dầu thơm Essence pour-Lotion : Eau de Cologne, Quinine, soin coupé để làm đỡ một lít các thứ dầu thơm ấy, thy ai muốn có giá cả hân hót.

Hãy viết thư mao té, đừng bô mất cơ hội làm té tiên, uồng lâm ;

Hàng Annam, Hao-vinh & C°,
146 bis Rue Lefèvre Saigon.
Kính đến.

PHẢI DÙNG THUỐC BỒ VÀ TRỊ DÀM THIẾT HIỆU LÀ ELIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX

Còn ông Léonard GUILLIE

Tứ tám mươi năm nay thuốc ELIXIR có chế
đường của quan Léonard Guillie làm thành tên
trong những Mành HUẾ PHẾ, dau trong TÌ VI, dau
vợ TRÁI TIM, DAU GẦM, DAU MINH, RẾT VỎ
DA, hoa CHỐI NƯỚC, BÌNH KHÉT, BÌNH HO DAL,
BÌNH CUNG, GHÉ CHỐC NGOẠI DA, và bain có
TRUNG LÃI TRONG BUNG.

Áy là một thứ THUỐC XỎ rò tiều và rất hiệu
nghiêm làm cho HUYẾT RA TÌNH KHIẾT. Nhưng
bích gốc bồi DÀM hay là MẶT phát ra tài công
nó hãy lâm.

Một ki thuốc trị dàm nào không có dấu ký
tên Paul GAGE thì chờ dùng.

LAI CÓ MỘT THỦ THUỐC HOÀN XỎ

nữa cũng rất trong thứ Elixir Tonique Antiglaireux
của quan Léonard Guillie.

Chếch chỗ trộn thuốc này là nhanh PAUL GAGE FILS, nhart hàng
bàu chí y sành, đường CHÉMELLE 51 DEMARIN mén bài số 8,
trong số thành PARIS.

và thành các nước Phổ-Đức-Đan-

Có MẶT MINH NHÀ NAY CÓ QUYỀN
THAY MẶT CHO NHÀ BỨC SƯNG VÀ LÀM XE MÁY
TẠI THÀNH ST-ÉTIENNE

Mà thôi

MANS F. MICHEL, CAFFORT SUCCESSEUR, 36 rue Catinal. — SAIGON
Giai đoạn số 36

Góp Bán SƯNG
đùi thịt và đùi kiện, BÌ,
THUỐC, BẢN, XE-MÁY, BỒNG-BỒ
và đù NÚ-TRANG. Bù đù tốt, lợn, heo
Lợn-Chún mến mua vật chi thi xin đù the như này ;
M. F. MICHEL, CAFFORT Successeur, 36 rue Catinal. — SAIGON

Castipri la trage a.
Mille seconde distex: 0 8.8.19

Saigon — Imp. de l'Union
L'Administrateur Gérant: NGUYỄN-VĂN-CỦA